

الدَّرْسُ السَّادِسُ

إعراب الفعل المضارع (١)

فعل مضارع از جهت اعراب بر سه نوع است :

- ۱- مضارع مرفوع،
- ۲- مضارع منصوب،
- ۳- مضارع مجزوم؛

و هریک برای خود علامت‌های خاصی دارد.

مضارع مرفوع و علامت‌های آن

فعل مضارع در حالت عادی مرفوع است.

خوب است نگاهی به صیغه‌های مختلف این فعل داشته باشیم.

يَكْتُبَانِ تَكْتُبُونَ
تَكْتُبَانِ تَكْتُبِينَ
يَكْتُبُونَ

يَكْتُبُ أَكْتُبُ
تَكْتُبُ نَكْتُبُ

این فعل‌ها بعد از ضمایر «ا - و - ی» دارای «نون اعراب» هستند.

آیا ثبوت نون اعراب نیز علامت رفع است؟

آری ثبوت «نون اعراب» علامت

فرعی؟

اصلی؟

رفع است.

آخر این فعل‌ها ضمه دارد.

ضمه علامت رفع است.

و می‌دانیم که «ضمه» علامت

فرعی؟

اصلی؟

رفع است.

علامت های
رفع در فعل
مضارع

رفع مضارع با یکی از دو علامت زیر نشان داده می شود :

اصلی « اُ » : يَذْهَبُ - تَذْهَبُ

فرعی « ثبوت نون اعراب » :

يَذْهَبَانِ - تَذْهَبُونَ - تَذْهَبِينَ

مضارع منصوب و علامت های آن

همان طور که دانستیم فعل مضارع در حالت عادی مرفوع است مگر این که بعد از عوامل خاصی قرار بگیرد.

به مثال های زیر توجه کنید :

﴿ فَأَصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ... ﴾

﴿ نَطْمَعُ أَنْ يَدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴾

فعل های مضارع را پیدا کنید.

آیا علامت های رفع مضارع را می یابید؟

علامت «رفع» در کدام یک از فعل ها وجود ندارد؟

چه حروفی قبل از فعل هایی که علامت رفع ندارند، آمده است؟

گاهی حروفی قبل از فعل مضارع می آید و آن را منصوب می سازد.

« اَنْ ، لَنْ ، كَيْ ، حَتَّىٰ و لِ »

« که » ، « هرگز » ، « تا این که » ، « تا » ، « تا این که » ، « برای » ، « برای این که »

به کاربرد این حروف دقت کنید :

أَنْ يَذْهَبَا	يَذْهَبَانِ
لَنْ تَذْهَبَا	تَذْهَبَانِ
لَنْ يَذْهَبُوا	يَذْهَبُونَ
حَتَّى تَذْهَبُوا	تَذْهَبُونَ
لِتَذْهَبِي	تَذْهَبِينَ

با آمدن حروف ناصبه علامت
رفع «نون اعراب» حذف شد.

پس «حذف نون اعراب» علامت

فرعی؟

اصلی؟

نصب است.

أَنْ يَذْهَبَ	يَذْهَبُ
لَنْ تَذْهَبَ	تَذْهَبُ
حَتَّى أَذْهَبَ	أَذْهَبُ
لِيَذْهَبَ	نَذْهَبُ

با آمدن حروف ناصبه **ضمه** به
فتحه تبدیل شد.

و می دانیم که **فتحه** علامت

فرعی؟

اصلی؟

نصب است.

می گویند.

حروف ناصبه

به این حروف که باعث منصوب شدن فعل مضارع می شوند

علامت های
نصب در فعل
مضارع

نصب مضارع با یکی از دو علامت نشان داده می شود :

اصلی «َ » : أَنْ يَذْهَبَ، لَنْ تَذْهَبَ

فرعی «حذف نون اعراب» : أَنْ يَذْهَبَا، لَنْ تَذْهَبُوا

الضيفُ

ذَهَبَ رَجُلٌ إِلَى بَيْتِ صَدِيقِهِ وَبَقِيَ عِنْدَهُ أَيَّامًا مُتَوَالِيَةً حَتَّى ضَجَرَ صَاحِبُ الْبَيْتِ مِنْ إِقَامَتِهِ فَفَكَّرَ فِي حِيلَةٍ لِيَتَخَلَّصَ مِنْهُ. فَأَقْتَرَحَ عَلَى ضَيْفِهِ أَنْ يَتَسَابَقَا فِي الْقَفْزِ عَدَاً حَتَّى يَعْرِفَا مَنْ الْفَائِزُ؟ فَقَالَ لَوْلَاهُ :

عِنْدَمَا يَقْفِزُ الضَّيْفُ إِلَى خَارِجِ الْبَيْتِ، أَغْلِقِ الْبَابَ.

صَبَّاحَ الْغَدِ عِنْدَ السَّبَاقِ، فَفَزَّ صَاحِبُ الْبَيْتِ ذِرَاعَيْنِ إِلَى خَارِجِ الْبَيْتِ أَمَا

الضَّيْفُ فَقَفَزَ ذِرَاعًا وَاحِدَةً إِلَى دَاخِلِ الْبَيْتِ!

فَقَالَ صَاحِبُ الْبَيْتِ : أَنَا الْفَائِزُ، ذِرَاعَانِ مُقَابِلَ ذِرَاعٍ وَاحِدَةٍ! فَقَالَ الضَّيْفُ :

ذِرَاعٌ وَاحِدَةً إِلَى دَاخِلِ الْبَيْتِ خَيْرٌ مِنْ ذِرَاعَيْنِ إِلَى الْخَارِجِ.

الحاكِمُ الظالمُ و الشَّيْخُ المَجنونُ

ذَاتَ يَوْمٍ خَرَجَ الْحَجَّاجُ بْنُ يُوسُفَ لِيَتَنَزَّهَ فَصَادَفَ شَيْخًا فَسَأَلَهُ :

– مِنْ أَيْنَ أَنْتَ يَا شَيْخُ؟

– مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ.

– مَا رَأَيْتُكَ فِي الْحَجَّاجِ؟

– هُوَ أَظْلَمُ الْحُكَّامِ. سَوَّدَ اللَّهُ وَجْهَهُ وَأَدْخَلَهُ النَّارَ!

– أَتَعْرِفُ مَنْ أَنَا؟

أنا الحجاجُ.

— أنا فداك. وَ هَلْ تَعْرِفُ مَنْ أَنَا؟

أنا رَجُلٌ مِنْ هَذِهِ الْقَبِيلَةِ. أُصْبِحُ مَجْنُونًا كُلَّ يَوْمٍ مَرَّةً فِي مِثْلِ هَذِهِ السَّاعَةِ!!

أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ:

١— ما اقترحَ صاحبُ البيتِ على ضيفه؟

٢— إلى أينَ قفزَ الضيفُ؟

٣— ما كانَ رأيُ الشيخِ في الحجاج؟

٤— ماذا قالَ الرجلُ حينَ عرَفَ الحجاج؟

التمرين الأول

تَرْجِمْ مَا بَيْنَ الْقَوْسَيْنِ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ ثُمَّ اجْعَلْهُ فِي الْفَرَاغِ :

- ١- نُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ الْحَقِّ (تا بیروز شویم : انتَصَرَ)
- ٢- الْمُؤْمِنُونَ فِي الْأَكْلِ وَالشُّرْبِ. (اسراف نخواهند کرد : اَسْرَفَ)
- ٣- أَنْتِ اللَّهُ عَلَى نِعْمِهِ. (سپاسگزاری می کنی : شَكَرْتُ)

التمرين الثاني

عَيِّنِ الْأَفْعَالَ الْمُضَارِعَةَ وَ إِعْرَابَهَا فِي الْجُمَلِ الْآتِيَةِ :

- ١- أَمَرَ اللَّهُ الْمُسْلِمِينَ أَنْ يَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوَى.
- ٢- اللَّهُمَّ أَسْأَلُكَ أَنْ تُدْخِلَنِي الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ.
- ٣- الدَّهْرُ يُخْلِقُ الْأَبْدَانَ وَ يُجَدِّدُ الْأَمَالَ.

التمرين الثالث

لِلإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ :

« لَا يَعْذِرُ الصَّبْرُ الظَّفَرَ »

– فعل مضارع هرگاه با یکی از ادوات ناصبه «أَنَّ، كَيْ، حَتَّى، لِ» به کار رود معادل مضارع التزامی زبان فارسی ترجمه می‌گردد :

أَنْ يَكْتُبَ : بنویسد، که بنویسد. كَيْ يَذْهَبُوا : بروند، برای این که بروند.

و هرگاه با «لَنْ» به کار رود معادل مستقبل منفی فارسی ترجمه می‌گردد :

لَنْ يَذْهَبَ : نخواهد رفت.

صَحَّحْ مَا تَرَاهُ مِنَ الْأَخْطَاءِ فِي تَرْجُمَةِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ :

۱- ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾

هرگز به نیکی دست نیافتید مگر از آن چه برای خود دوست داشتید انفاق کرده باشید.

۲- «مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ : الْإِجَابَةُ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ وَ الْمُعَارَضَةُ قَبْلَ أَنْ يَفْهَمَ

وَالْحُكْمُ بِمَا لَا يَعْلَمُ».

از خصلت‌های نادان این است که : قبل از آن که می‌شنود پاسخ می‌گوید و قبل از

آن که می‌فهمد مخالفت می‌کند و درباره آن چه نمی‌داند داوری می‌کند.

إِقْرَأِ الْعِبْرَاتِ ثُمَّ تَرْجِمْنَهَا إِلَى الْفَارْسِيَّةِ بِعِبَارَاتٍ مَأْلُوفَةٍ :

* الْكَلَامُ فِي وَثَاقِكَ مَا لَمْ تَتَكَلَّمْ بِهِ فَإِذَا تَكَلَّمْتَ بِهِ صِرْتَ فِي وَثَاقِهِ
فَاخْرُجْ لِسَانَكَ كَمَا تَخْرُجُ ذَهَبَكَ .

وِثَاقٍ : بند صِرْتَ : می شوی أُخْرُجُ : ننگه دار

کدام جمله مفهوم صحیح آیه را می‌رساند؟

الف) ﴿ هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَ الْقَمَرَ نُورًا ... لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ
وَ الْحِسَابِ ﴾ (یونس / ۵)

۱- خورشید منشأ روشنایی ماه است.

۲- خورشید و ماه پایه و اساس تقویم نگاری هستند.

ب) ﴿ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَ لَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ﴾ (یس / ۴۰)

۱- بر عالم آفرینش، نظم حکم فرما است.

۲- شب و روز از حرکت خورشید و ماه بوجود آمده است.

ج) ﴿ فَإِذَا بَرَقَ الْبَصْرُ . وَ خَسَفَ الْقَمَرُ . وَ جُمِعَ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ ﴾ (القیامة / ۷-۹)

۱- خسوف و کسوف ماه و خورشید را بیان می‌کند.

۲- حوادث روز قیامت را بیان می‌کند.

الدَّرْس السَّابِع

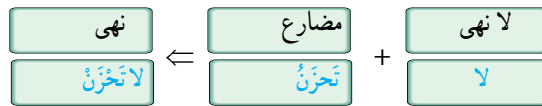
إعراب الفعل المضارع (٢)

مضارع مجزوم و علامت های آن

«لَا تَحْرُزَنَّ، إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا»

آیا این فعل را به خاطر می آورید؟ و می توانید آن را معنا کنید.
دانستیم:

اگر بخواهیم شخصی را از عملی بازداریم از مفهوم نهی استفاده می کنیم.
آیا روش ساختن نهی را از فعل مضارع به یاد دارید؟

با آمدن «لا»ی نهی، آخر فعل ساکن شد که این سکون علامتی برای جزم است.

در این حالت به $\left[\begin{array}{l} \text{لا} \leftarrow \text{حرف ناهیه جازمه} \\ \text{فعل مضارع} \leftarrow \text{فعل مضارع مجزوم} \end{array} \right]$ می گویند.

حروف دیگری نیز وجود دارند که مانند «لا»ی نهی عمل می کنند. که عبارتند از «لما، لام امر».

دقت کنید:

لَمْ يَكْتُبَا
لَمَّا تَكْتُبِي
لِيَكْتُبُوا

علامت جزم این فعل ها مانند نصب آنها است یعنی چگونه است؟

اصلی؟
فرعی؟

لَمْ يَكْتُبْ
لَمَّا تَكْتُبُ
لِيَكْتُبْ

علامت جزم این فعل ها سکون است.

اصلی؟
فرعی؟

علامت های
جزم در فعل
مضارع

جزم مضارع معمولاً با یکی از دو علامت زیر نشان داده می شود :

اصلی « ت » : لَمْ يَذْهَبْ، لَا تَذْهَبْ
 فرعی « حذف نون اعراب » : لَمْ يَذْهَبَا، لَا تَذْهَبُوا

به این عبارت از
زبان فارسی توجه کنید :

اگر درس بخوانی، موفق می شوی.

بدانیم

به چنین جملاتی که وقوع آن مشروط باشد

جملات شرطی

می گویند. جملات شرطی دارای ۳ رکن است :

جواب شرط

فعل شرط

ادوات شرط

موفق می شوی

درس بخوانی

اگر

به معادل جمله
شرطی بالا در زبان
عربی دقت کنید.

إِنْ تَدْرُسْ، تَنْجَحْ.

کلماتی که در آغاز جمله‌های شرطیه می‌آیند «ادوات شرط» نامیده می‌شوند،
مانند: **إِنْ، مَنْ، مَا، أَيْنَمَا**
«اگر» «هر که» «هر چه» «هر جا»

اکنون به کاربرد ادوات شرط نظری می‌افکنیم

﴿إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ﴾

﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ﴾

﴿مَنْ يَزْرَعْ شَرًّا يَحْصُدْ نَدَامَةً﴾.

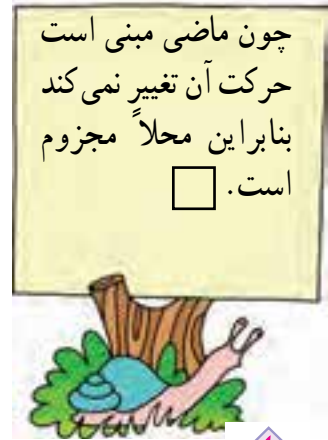
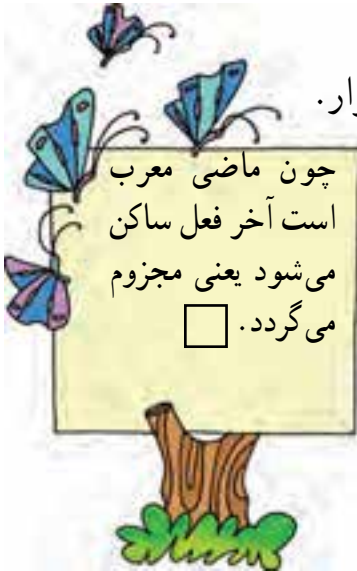
- در هر عبارت چند فعل وجود دارد؟ یک فعل ○ دو فعل ○ سه فعل
- این فعل‌ها چه نوع فعل‌هایی هستند؟ ماضی ○ امر ○ مضارع
- آیا ادوات شرط تأثیری در اعراب فعل‌ها داشته است؟
- آری ○ خیر
- اعراب فعل‌ها چگونه است؟ مرفوع ○ منصوب ○ مجزوم

ادوات شرط از کلمات جازمه‌ای هستند
که دو فعل مضارع بعد از خود را مجزوم
می‌کنند. اولی به عنوان فعل شرط و دومی
به عنوان جواب شرط.

❓ اگر فعل شرط یا جواب شرط ماضی باشد

کدام یک از دو حالت رخ می دهد؟

إِنْ صَبَرْتَ، أَدْرَكَتْ بِصَبْرِكَ مَنَازِلَ الْأَبْرَارِ.

❗ یکی از موارد جزم فعل مضارع زمانی است که در جواب طلب (امر، نهی و ...)

بیاید :

أَدْرُسُ تَنْجَحُ : درس بخوان تا موفق شوی.

فعل طلبی جواب طلب

لَا تَكْذِبْ يُخْبِنِكَ اللَّهُ : دروغ نگو تا خدا تو را دوست ندارد.

فعل طلبی جواب طلب

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ

اجْتَمَعَ قَوْمٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ حَوْلَ نَبِيِّهِمْ فَقَالُوا :
يَا نَبِيَّ اللَّهِ! إِنَّ الْعَدُوَّ أَخْرَجَنَا مِنْ بِلَادِنَا وَ دِيَارِنَا. ﴿۱﴾ اِبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلُ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ ﴿۲﴾
قال النبيُّ : إِنِّي أَعْلَمُ إِنَّ يَكْتُبِ اللَّهُ عَلَيْكُمُ الْقِتَالَ فإِنكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي
سَبِيلِهِ.

القومُ : لِمَاذَا لَا تُقَاتِلُ أَعْدَاءَنَا، لَقَدْ أَخْرَجُونَا مِنْ بِلَادِنَا وَ دِيَارِنَا.
فلَمَّا كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْقِتَالَ أَعْرَضَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَ لَمْ يُقَاتِلُوا.
قال النبيُّ : ﴿۳﴾ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا ﴿۴﴾
القومُ : كَيْفَ يُمَكِّنُ أَنْ يَكُونَ طَالُوتُ مَلِكًا عَلَيْنَا وَ هُوَ فَقِيرٌ لَا يَمْلِكُ شَيْئًا.
فَتَبَاحَثُوا كَثِيرًا فَلَمْ يَتَّبِعْ طَالُوتَ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ.
في سَاحَةِ الْقِتَالِ عِنْدَمَا شَاهَدُوا كَثْرَةَ أَعْدَائِهِمْ وَ قِلَّةَ عَدَدِهِمْ طَلَبُوا مِنَ اللَّهِ أَنْ
يُثَبِّتَ أَقْدَامَهُمْ وَ قَالُوا : ﴿۵﴾ انصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿۶﴾
وَ قال الْمُؤْمِنُونَ مِنْهُمْ : إِنْ تَصَبَرُوا تَتَغَلَّبُوا عَلَيْهِمْ . ففَاتَلَوْهُمْ بِشِدَّةٍ وَ هَزَمُوهُمْ .
كما قال سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى : ﴿۷﴾ كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ ﴿۸﴾

طريق المودة

نَصَحَ أَحَدُ الْحُكَمَاءِ ابْنَهُ قَاتِلًا :

يَا بُنَيَّ! أَحِبِّ قَوْمَكَ يُحِبُّوكَ وَ تَوَاضَعْ لَهُمْ يَرْفَعُوكَ وَ ابْسُطْ لَهُمْ وَجْهَكَ
يَحْتَرِّمُوكَ وَ أَكْرِمْ صِغَارَهُمْ - كَمَا تُكْرِمُ كِبَارَهُمْ - يُكْرِمُكَ كِبَارُهُمْ وَ يَكْبِرُ عَلَى
مَوَدَّتِكَ صِغَارُهُمْ وَ ابْذُلْ مَالَكَ وَ أَعِزِّزْ جَارَكَ فَبِذَلِكَ تَنْبُتُ لَكَ سَيَادَتُكَ.

أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ :

- ١- ما قالَ بنو إسرائيلَ لِنَبِيِّهِمْ؟
- ٢- هل قَبِلَ النَّاسُ طَالُوتَ مَلِكًا عَلَيْهِمْ؟ و لماذا؟
- ٣- ما كَانَ سَبَبُ انْتِصَارِ الْمُؤْمِنِينَ؟
- ٤- كيف تَنْبُتُ السِّيَادَةُ؟

التدريب الأول

إِستخرج مِنَ النِّصِّ الأَوَّلِ ثلاثةَ أفعالٍ مضارعةٍ ثُمَّ أعرِبها

التدريب الثاني

عَيِّن الجَوَابَ الصَّحِيحَ للأَسئَلَةِ وَفَقاً لِمَاجِئِ فِي النِّصِّ :

١- مَيِّزْ إعرَابَ «قومٌ» :

الف) خبر مفرد (ب) فاعل

ج) مبتدأ (د) مفعول به

٢- كَمْ مَعْرِفَةً فِي آيَةِ ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا﴾ ؟

الف) ١ (ب) ٢ (ج) ٣ (د) ٤

٣- عَيِّن الخِطَأَ عَنِ «طالوت» :

الف) معرب (ب) جامد (ج) عَلِمَ (د) منصرف

٤- عَيِّن المَفْعُولَ بِهِ فِي عِبَارَةِ «فَلَمَّا كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْقِتَالَ أَعْرَضَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَ

لَمْ يُقَاتِلُوا» :

الف) الله (ب) القِتال (ج) كثير (د) هم

٥- مَا نَوْعُ الإِعْرَابِ فِي «تَتَغَلَّبُوا»؟

الف) فرعي (ب) تقديري (ج) محلي (د) أصلي

التدريب الثالث

للإعراب و التحليل الصرفي :

« تَوَاضَعُ يَرْفَعُكَ اللَّهُ »

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ وَتَرْجِمَهُ ثُمَّ صَحِّحِ الْأَخْطَاءَ الَّتِي أُسِيرَ إِلَيْهَا بِخَطِّ:

الجُود

خَرَجَ رَجُلٌ مَعَ ابْنِهِ إِلَى الصَّحْرَاءِ وَهُمَا يُرِيدَانِ أَنْ يَصِيدَا فَنَزَلَا عِنْدَ رَجُلٍ. كَانَ لِهَذَا الرَّجُلِ عَنَزَةٌ فَذَبَحَهُ لَهُمَا فَأَكَلَا مِنْهَا.

عِنْدَمَا أَرَادَ الضَّيْفُ أَنْ يَمْرُكَ الرَّجُلَ قَالَ لِابْنِهِ: إِدْفَعْ لَهُ مِائَةَ دِينَارٍ فَقَالَ وَلَدُهُ: هُوَ فَاقِيرٌ يَقْنَعُ بِالْقَلِيلِ. فَأَجَابَ: أَنَا لَا أَقْبَلُ أَنْ أَدْفَعَ لَهُ الْقَلِيلَ لِأَنَّهُ ذَبَحَ لَنَا كُلَّ مَا كَانَ عِنْدَهُ.

للتعريب:

تلاش رمز موفقیت است

- رمز موفقیت تو در درس چیست؟
- من تلاش می‌کنم. هر کس تلاش کند موفق می‌شود.
- آیا مرا در درس‌ها کمک می‌کنی؟
- البته، با کمال میل.
- سپاسگزارم. دوست دارم که در همه درس‌ها قبول شوم.
- چه وقت شروع کنیم؟
- امروز
- بسیار خوب، من در خدمت شما هستم.
- متشکرم.^۱

۱- تلاش: الاجتهاد - رمز موفقیت: سَر النَّجَاح - کمک می‌کنی: تُسَاعِدُ - البته: طَبَعاً - با کمال میل:

بِكُلِّ سُرُورٍ (بِكُلِّ رَغْبَةٍ) - قبول شوم: أَنْ أَنْجَحَ - بسیار خوب: جَيِّدٌ جَدًّا - خدمت شما: خِدْمَتِك

– فعل مضارع مجزوم به «لم» معمولاً معادل ماضی منفی است :

لم یکتُبْ = ما کتَبَ : نوشت لم یذهبوا = ما ذهبوا : رفتند

لم یتکاسلن = ما تکاسلن : تبلی نکردند.

– فعل شرط و جواب شرط هرگاه ماضی باشند معمولاً معنای مضارع می دهند :

﴿إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ﴾ : اگر نیکی کنید، به خود نیکی می کنید.

– فعل مضارع مجزوم به لام امر مانند مضارع التزامی فارسی ترجمه می شود :

لِيَنْهَضْ : باید برخیزد لِيَعْلَمُوا : باید بدانند

لِنَذْهَبْ : باید برویم

صَحَّحَ مَا تَرَاهُ مِنَ الْأَخْطَاءِ فِي تَرْجُمَةِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ :

۱- ﴿قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَ لَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا﴾

اعراب گفتند : ما ایمان می آوریم، بگو شما ایمان نمی آورید بلکه بگوئید اسلام

می آوریم.

۲- لِيَكُنْ أَحَبُّ الدَّخَائِرِ إِلَيْكَ ذَخِيرَةَ الْعَمَلِ الصَّالِحِ.

محبوب ترین توشه ها در نزد تو توشه کار نیک است.

۳- مَنْ ظَلَمَ عِبَادَ اللَّهِ كَانَ اللَّهُ خَصْمَهُ.

هرکس به بندگان خدا ستم کرد، خداوند دشمن او بود.

اقرأ العبارات ثم ترجمها إلى الفارسية عبارات مؤلفة:

* يا بُنَيَّ أَحِبِّ لِعَيْرِكَ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ وَأَكْرَهُ لَهُ مَا تَكْرَهُ لَهَا وَ لَا تَظْلَمْ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ وَأَحْسِنْ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحْسَنَ إِلَيْكَ وَ اسْتَقْبِحْ مِنْ نَفْسِكَ مَا تَسْتَقْبِحُ مِنْ غَيْرِكَ.

استقبح: ناپسند بدار يُحْسِنَ إِلَيْكَ: به تو نیکی شود أَنْ تُظْلَمَ: مورد ستم واقع شوی

۱- با انتخاب کلمه مناسب ترجمه آیات زیر را کامل کنید.

(الف) ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ (الطلاق / ۳)

و به خدا توکل کند خدا او را کفایت می کند.

هر کس چه کسی

(ب) ﴿إِنْ تَقْرَضُوا مِنَ اللَّهِ قَرْضًا حَسَنًا يَضَاعِفْهُ لَكُمْ﴾ (التغابن / ۱۷)

..... به خداوند وامی نیکو دهید خداوند آن را برای شما دو برابر می کند.

اگر که

(ج) ﴿وَمَا تَنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ (آل عمران / ۹۲)

..... انفاق کنید پس خداوند به آن آگاه است.

اگر هر آن چه

۲- آیات زیر را با فعل مناسب کامل کنید.

(الف) ﴿وَمَا ... مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ (البقرة / ۲۱۵)

و هر آن چه را از کار نیک انجام دهید خداوند بی شک به آن آگاه است.

تفعلون تفعلوا

(ب) ﴿فَاذْكُرُونِي ... كُمْ﴾ (البقرة / ۱۵۲)

پس مرا یاد کنید تا من نیز شما را یاد کنم.

أذكُر أذكُر

(ج) ﴿فَمَنْ ... مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾ (الزلزال / ۷)

و هر کس به وزن ذره ای نیکی کند آن را می بیند.

يعمل يعمل